

www.lasy.gov.pl

Lasy Państwowe

Nadleśnictwo Katowice

Informacja o działalności w roku 2024
Plany na rok 2025

Wstęp. Dlaczego przesyłamy Państwu ten raport?

Lasos Państwowe to ogólnopolska organizacja, zarządzająca większością zasobów leśnych kraju. W naszej pieczy znajduje się przeszło 7,6 mln ha gruntów. To ¼ Polski. Nadleśnictwo Katowice to jedno z 429 nadleśnictw, które zarządzają lasami na poziomie lokalnym. Dba o przyrodę, udostępnia lasy dla rekreacji, ale jest też istotnym podmiotem gospodarczym. Zatrudnia i generuje miejsca pracy, dostarcza drewno, które służy nam wszystkim. Jest płatnikiem lokalnych podatków. Szczegółowe dane nt. działalności nadleśnictwa znajdują Państwo na kolejnych stronach.

W tym roku po raz pierwszy nasza organizacja kieruje tego rodzaju raporty do samorządów gminnych w całej Polsce. Samorządy to nasz naturalny i bliski partner. To Państwo posiadają mandat uzyskany w demokratycznych wyborach, uprawniający do reprezentowania strony społecznej.

Raport traktujemy jako narzędzie w dialogu, który leśnicy chcą prowadzić ze stroną społeczną. Uważamy za oczywiste, że powinni Państwo dowiadywać się o naszej działalności. O jej efektach w minionym roku i o naszych zamierzeniach na rok bieżący. Niech to będzie podstawa do dyskusji na temat sposobów zarządzania lasami, ich wpływu na gospodarkę, klimat i stosunki wodne. O oczekiwaniach społecznych. Stoimy na stanowisku, że debata i konsultacje w środowisku lokalnym mają szczególną wartość. Bo odbywają się w poczuciu odpowiedzialności i realnej oceny skutków podejmowanych decyzji.

Wojciech Kubica
Nadleśniczy
Nadleśnictwa Katowice

Las Państwowy

Część I

O nadleśnictwie

Lokalizacja

Lasy Nadleśnictwa Katowice położone są na terenie 14 gmin (11 powiatów):

- Katowice,
- Mysłowice,
- Ruda Śląska,
- Zabrze,
- Tychy,
- Chorzów,
- Siemianowice Śląskie,
- Świętochłowice,
- Mikołów,
- Łędziny,
- Imielin,
- Chelm Śląski,
- Bieruń,
- Gierałtów

www.lasy.gov.pl

Zasoby w zarządzie nadleśnictwa

Powierzchnia nadleśnictwa:

- Ogółem – **14609,57 ha**
- Powierzchnia leśna – **14145,92 ha**

Średni wiek drzewostanów

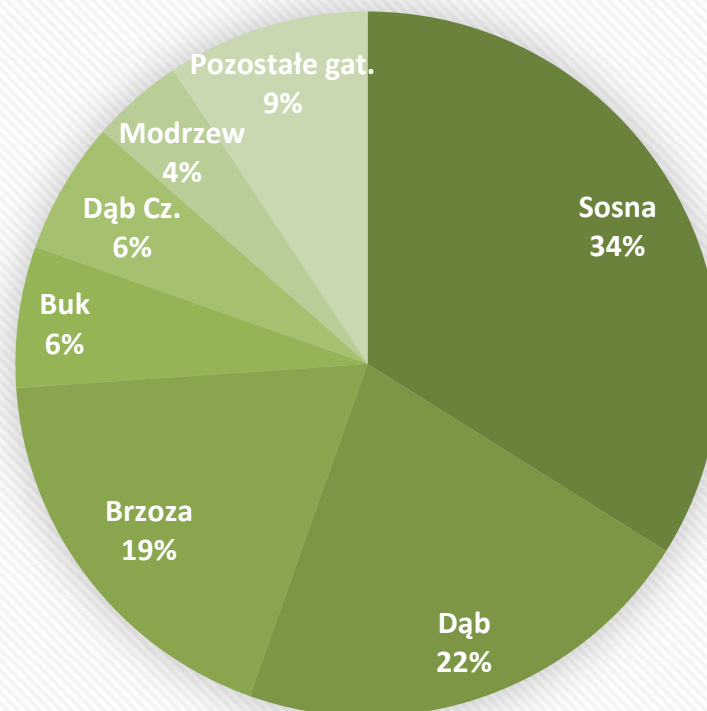
- 1970 – 47 lat
- 2010 – 59 lat
- **2025 – 63 lat**

Średnia zasobność drzewostanów –
250 m3/ha

Przeciętny przyrost **9,8 m3/ha**

Liczba kompleksów leśnych – **150**

Struktura gatunkowa

■ Sosna ■ Dąb ■ Brzoza ■ Buk ■ Dąb Cz. ■ Modrzew ■ Pozostałe gat.

Zasoby w zarządzie nadleśnictwa w zasięgu miasta Katowice

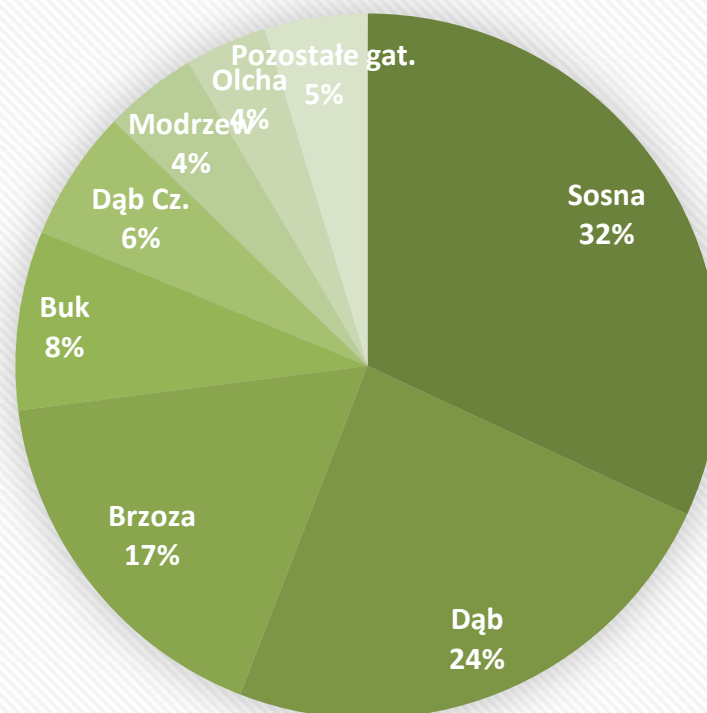
Powierzchnia nadleśnictwa w zasięgu administracyjnym miasta Katowice

- Ogółem – **6965,07 ha**
- Powierzchnia leśna – **6773,24 ha**
- Lasy w zarządzie Nadleśnictwa Katowice stanowią blisko **43 % powierzchni miasta.**

Średni wiek drzewostanów

- **2025 – 65 lat**

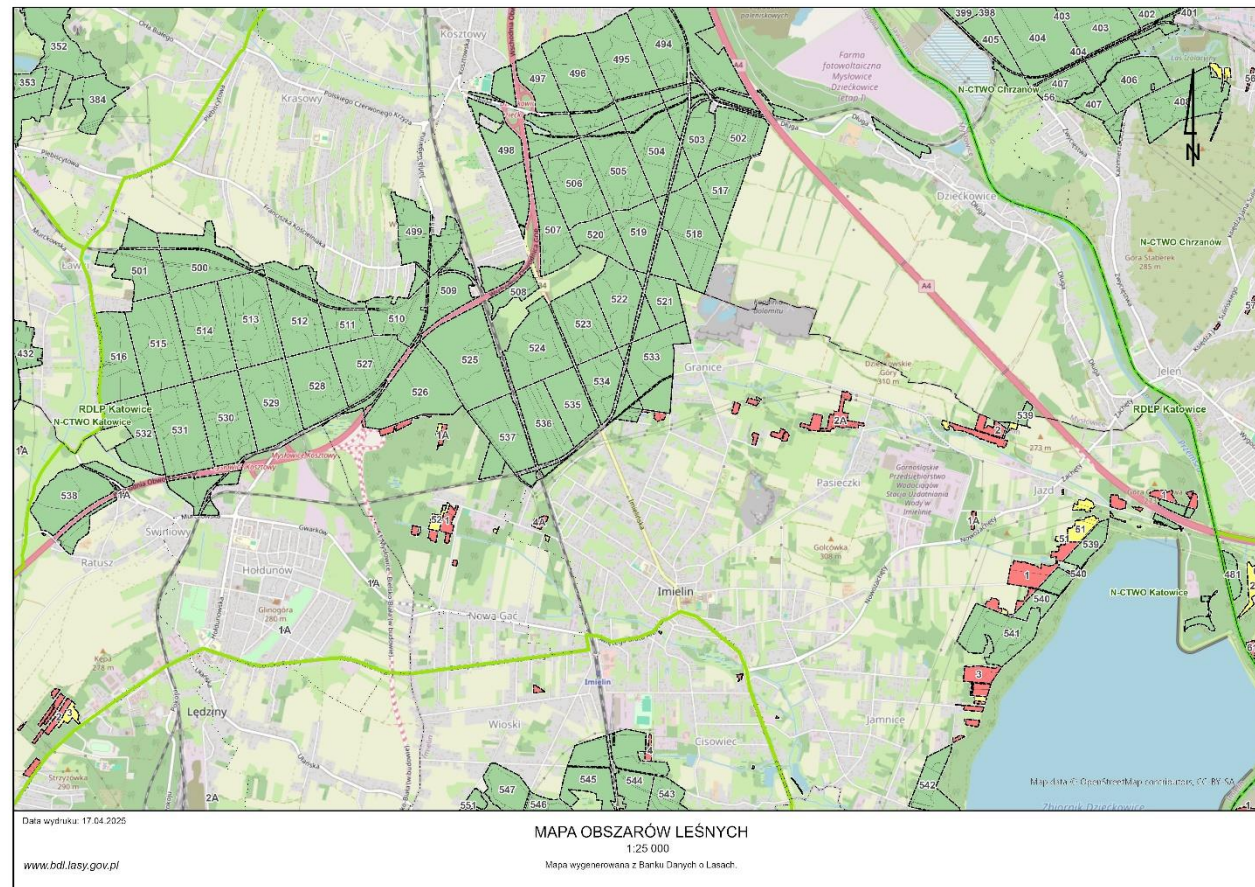
Struktura gatunkowa

■ Sosna ■ Dąb ■ Brzoza ■ Buk ■ Dąb Cz. ■ Modrzew ■ Olcha ■ Pozostałe gat.

Struktura własności lasów w granicach nadleśnictwa

W zasięgu administracyjnym Nadleśnictwa Katowice znajdują się głównie lasy własności Skarbu Państwa w zarządzie nadleśnictwa. Niewielką część rozdrobnionych, małych powierzchni stanowią własności prywatne oraz gminne.

Infrastruktura nadleśnictwa

- siedziba Nadleśnictwa Katowice znajduje się przy ul. Kijowskiej 37 b w Katowicach. Oprócz biura swoją lokalizację mają tam również Leśna Sala Edukacyjna oraz Leśna Ścieżka Edukacyjna, które każdego roku odwiedza około **3000 osób**;
- na terenie Nadleśnictwa Katowice znajduje się blisko **625 km** dróg leśnych stanowiących istotny element prowadzenia gospodarki leśnej, zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów. Jednocześnie drogi te są intensywnie użytkowane przez społeczeństwo w ramach uprawiania turystyki pieszej i rowerowej;
- system ochrony przeciwpożarowej nadleśnictwa stanowią: Punkt Alarmowo Dyspozycyjny znajdujący się w siedzibie nadleśnictwa, dwie dostrzegalnie przeciwpożarowe znajdujące się w Recie Śmiłowskiej oraz na Wzgórzu Wandy, sieć dojazdów pożarowych stanowiących drogi leśne o długości blisko **113 km**, punkty czerpania. Funkcjonowanie całości dopełniają bazy lotnicze oraz meteorologiczne punkty pomiarowe zlokalizowane w sąsiadujących nadleśnictwach;
- Na terenie Nadleśnictwa Katowice znajdują się liczne obiekty edukacyjne, urządzenia służące rekreacji, turystyce. Są to m.in.: szlaki turystyczne piesze i rowerowe, trasy do jazdy konnej, miejsca odpoczynku, ścieżki dydaktyczne, miejsca o znaczeniu historycznym, miejsca postoju pojazdów;

Infrastruktura nadleśnictwa – leśne pogotowie

- „Leśne Pogotowie” to schronisko dla zwierząt, które znalazły się w trudnej sytuacji. W leśnictwie Jacka Wąsińskiego, pracującym w Kamionce w woj. śląskim. Celem jest rehabilitacja zwierząt poszkodowanych przez los dzikich zwierząt i nie tylko. Każdego roku schronisko przyjmuje zwierzęta z uszkodzonymi środowiska naturalnego. Roczny koszt

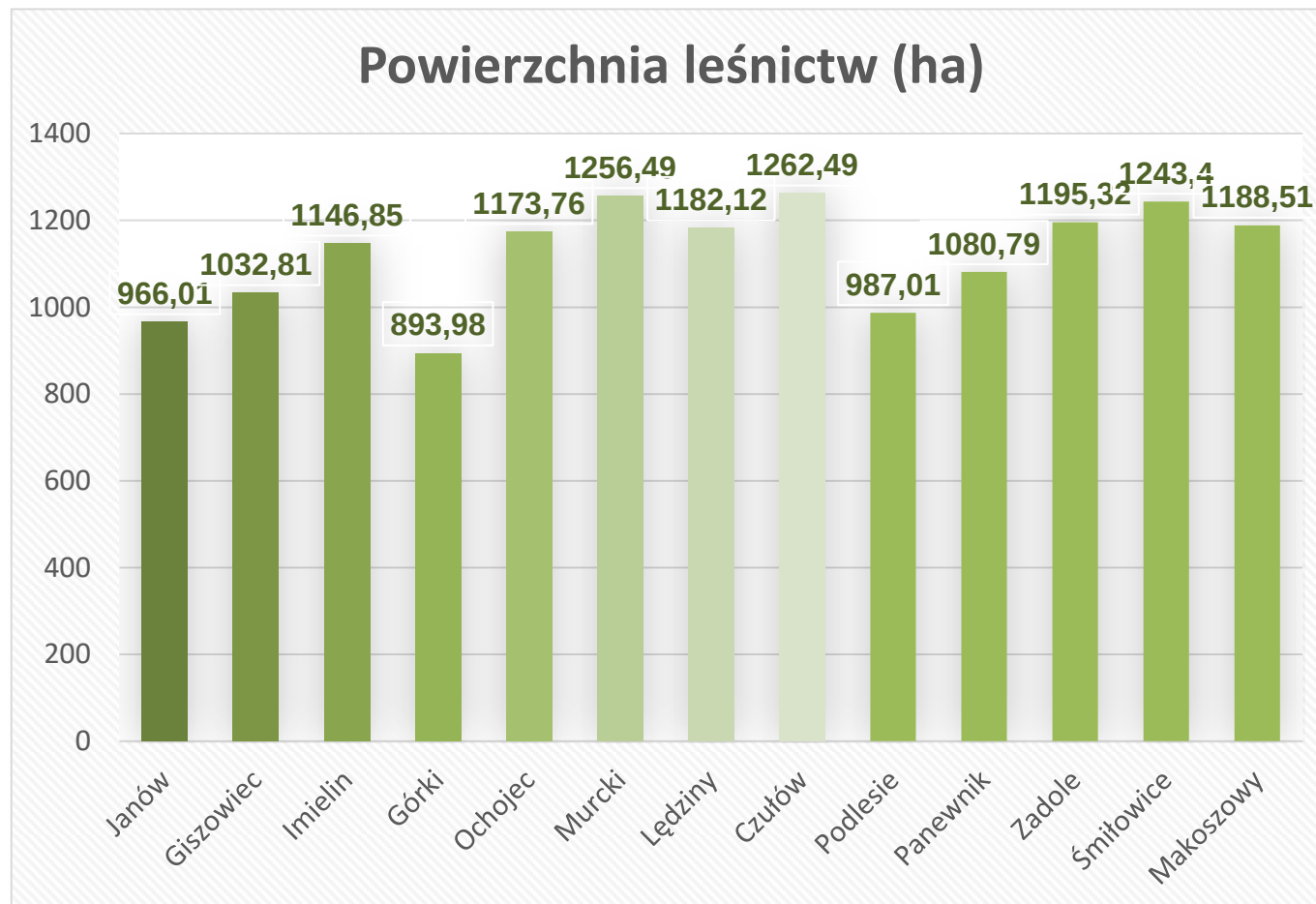
Przyroda na terenie nadleśnictwa

- Rezerваты
 - Las Murckowski-141,56 HA
 - Ochojec-25,79 HA
- Użytki ekologiczne
 - Płone Bagno-4,22 HA
 - Bażanciarnia-37,88 HA
- Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe
 - Uroczysko Buczyňa-65,65 HA
 - Źródła Kłodnicy-94,98 HA
 - Wzgórze Kamionka-7,80 HA
 - Dolina Rzeki Jamny-ok 40 HA
 - Las Murckowski-Buczyňa-13,32 HA
- Pomniki przyrody-24
- Ochrona strefowa
 - bociana czarnego (2 strefy)
 - Iglica mała (1 strefa)

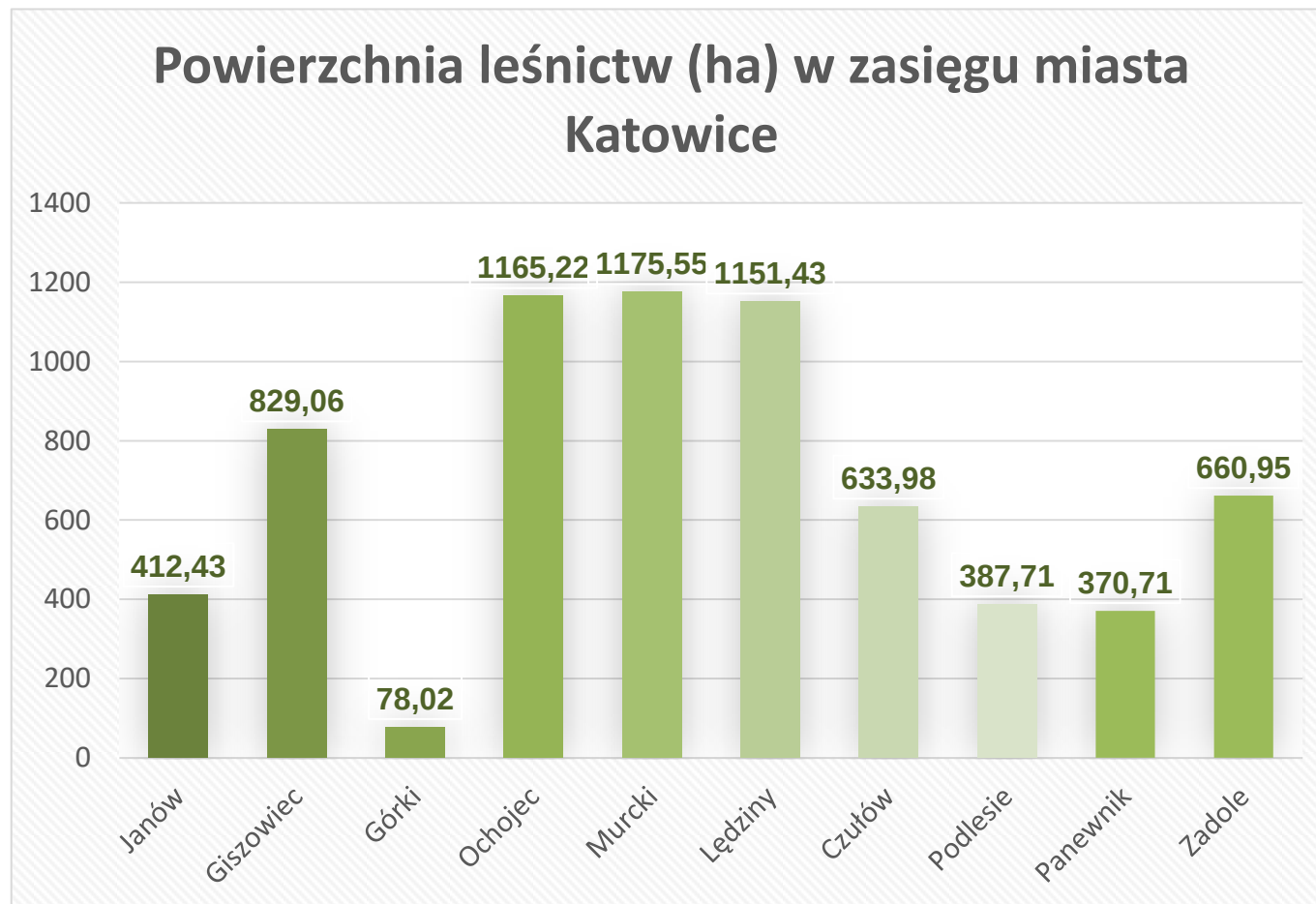
Struktura organizacyjna nadleśnictwa podział na leśnictwa

- w skład Nadleśnictwa Katowice wchodzi 13 leśnictw – **Janów, Giszowiec, Imielin, Górki, Ochojec, Murcki, Łędziny, Czułów, Podlesie, Panewnik, Zadole, Śmiłowice, Makoszowy;**
- nadleśnictwo zatrudnia **53 pracowników;**
- Nadleśnictwo Katowice uczestniczy w programie zachowania wartościowych genotypów Sosny zwyczajnej w ramach zakładania bloków upraw pochodnych.

Struktura organizacyjna nadleśnictwa - podział na leśnictwa w zasięgu administracyjnym miasta Katowice

- w zasięgu administracyjnym miasta Katowice znajduje się 10 leśnictw – **Janów, Giszowiec, Górki, Ochojec, Murcki, Lędziny, Czułów, Podlesie, Panewnik, Zadole;**

Plan urządzenia lasu – podstawa działalności nadleśnictwa

To kluczowy dokument określający zasady gospodarki leśnej i podstawa naszego działania. Opracowany **na 10 lat**. Obejmuje całe nadleśnictwo, ale indywidualne planowanie dotyczy wydzieleń, czyli kilkuhektarowych, jednolitych fragmentów lasu. Takich wydzieleń jest w naszym nadleśnictwie kilka tysięcy.

Plan wykonali specjaliści spoza Lasów Państwowych. Zatwierdził Minister Klimatu i Środowiska.

Plan zawiera opis i ocenę stanu lasu oraz cele, zadania i metody prowadzenia gospodarki leśnej. Proces jego tworzenia i zatwierdzania jest precyzyjnie uregulowany i angażuje różne podmioty oraz społeczeństwo.

W jakim celu wykonujemy plan?

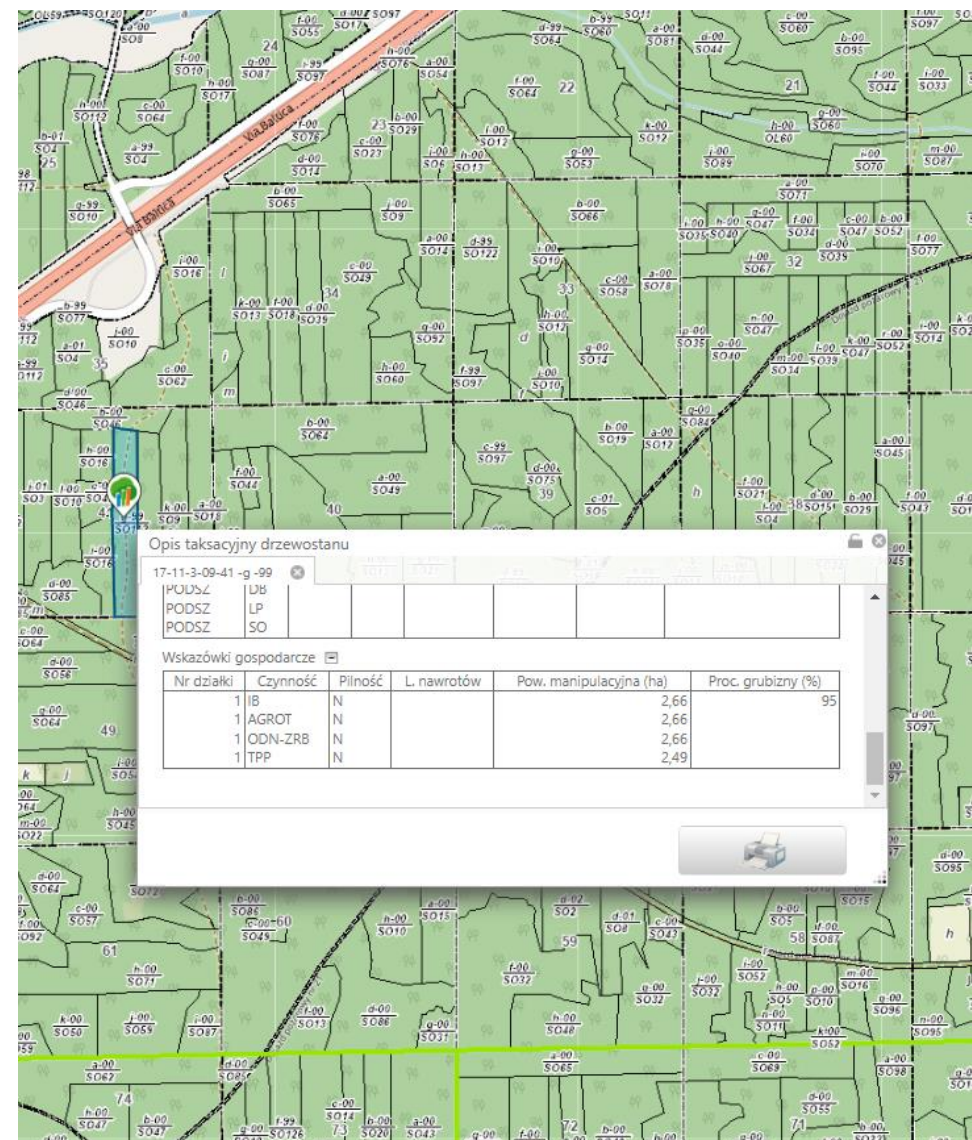
- **Zrównoważone zarządzanie lasami** – zapewnienie równowagi między ochroną przyrody a użytkowaniem lasów
- **Ochrona ekosystemów leśnych** – uwzględnienie obszarów chronionych i działań na rzecz bioróżnorodności
- **Planowanie pozyskania drewna** – określenie, ile drewna można pozyskać, bez naruszania stabilności lasów
- **Dostosowanie gospodarki leśnej do warunków środowiskowych** – uwzględnienie klimatu, gleby i zasobów wodnych

Plan dostępny dla każdego

- **Działamy transparentnie.** Dlatego przy tworzeniu planu odbywają się konsultacje społeczne. Gotowy plan podlega strategicznej ocenie oddziaływania na środowisku i jest opiniowany przez RDOŚ, IOŚ
- **Każdy ma wgląd do planu.** Plan urządzenia lasu umieszczamy w internetowym BIP. Do pobrania udostępniamy opis nadleśnictwa (elaborat) i program ochrony przyrody <https://www.gov.pl/web/nadlesnictwo-katowice/plan-urzadzenia-lasu>
- **Sprawdź, co zaplanowaliśmy w znanym Ci fragmencie lasu.** Treść planu trafia także do Banku Danych o Lasach (bdl.lasy.gov.pl). Tutaj każdy może zapoznać się z charakterystyką wybranego wydzielania leśnego i sprawdzić, jakie prace będziemy prowadzić w tym fragmencie lasu

Bank Danych
o Lasach

Rozmiar zadań zapisanych w planie urządzenia lasu (rozmiar 10 letni)

- etat miąższościowy użytków rębnych w m³ – 505379;
- etat powierzchniowy cięć w użytkowaniu przedrębnym - 7874,09 ha wraz z szacunkowym pozyskaniem 238080 m³;
- projektowana powierzchnia zalesień i odnowień – 1838,67 ha;
- projektowana powierzchni pielęgnowania lasu – 1679,69 ha.

Część II

**Realizacja wybranych zadań z zakresu gospodarki leśnej
w nadleśnictwie - podsumowanie roku 2024**

Pozyskanie drewna

- Użytkowanie rębne nadleśnictwo / w zasięgu miasta Katowice (m3) – 29799,39 / 14363,09;
- Użytkowanie przedrębne nadleśnictwo / w zasięgu miasta Katowice (m3) – 27357,70 / 14875,09;
- Użytki przygodne nadleśnictwo / w zasięgu miasta Katowice (m3) – 2271,76 / 540,56.

W ramach użytkowanie przygodnego realizowano cięcia sanitarne oraz usuwano drzewa mogące stanowić potencjalne zagrożenie dla osób i mienia. Koszt usuwania potencjalnych zagrożeń m.in. wzdłuż dróg publicznych, prywatnych posesji oraz innej infrastruktury to około **152000 zł**.

Drewno opałowe

S4 (wałki opałowe) – 9330,50 m3,
ceny 81,24 – 202,0 zł;

M2 (gałęziówka) – 3792,61 m3,
cena 55 – 65 zł.

Partnerzy gospodarczy

Usługobiorcy – zakłady usług leśnych

- Na terenie Nadleśnictwa Katowice w 2024r. usługi z zakresu gospodarki leśnej realizowały dwa konsorcja: Konsorcjum Usług Leśnych Południe, Konsorcjum Usług Leśnych Murcki oraz Zakład Usług Leśnych i Ogólnobudowlanych „PTM” Tomasz Parzentny. Zrealizowana wartość umów wynosi **10 848 951,91 zł**.
- W roku bieżącym w zakresie usług leśnych nadleśnictwo zawarło trzy umowy realizacyjne na kwotę **9 415 556, 33 zł**. Niższa wartość zawartych umów wynika głównie ze zmniejszenia planu pozyskania drewna, który uwzględnia potrzeby społeczne z zachowaniem trwałości lasu oraz wszystkich pełnionych funkcji.

Partnerzy gospodarczy

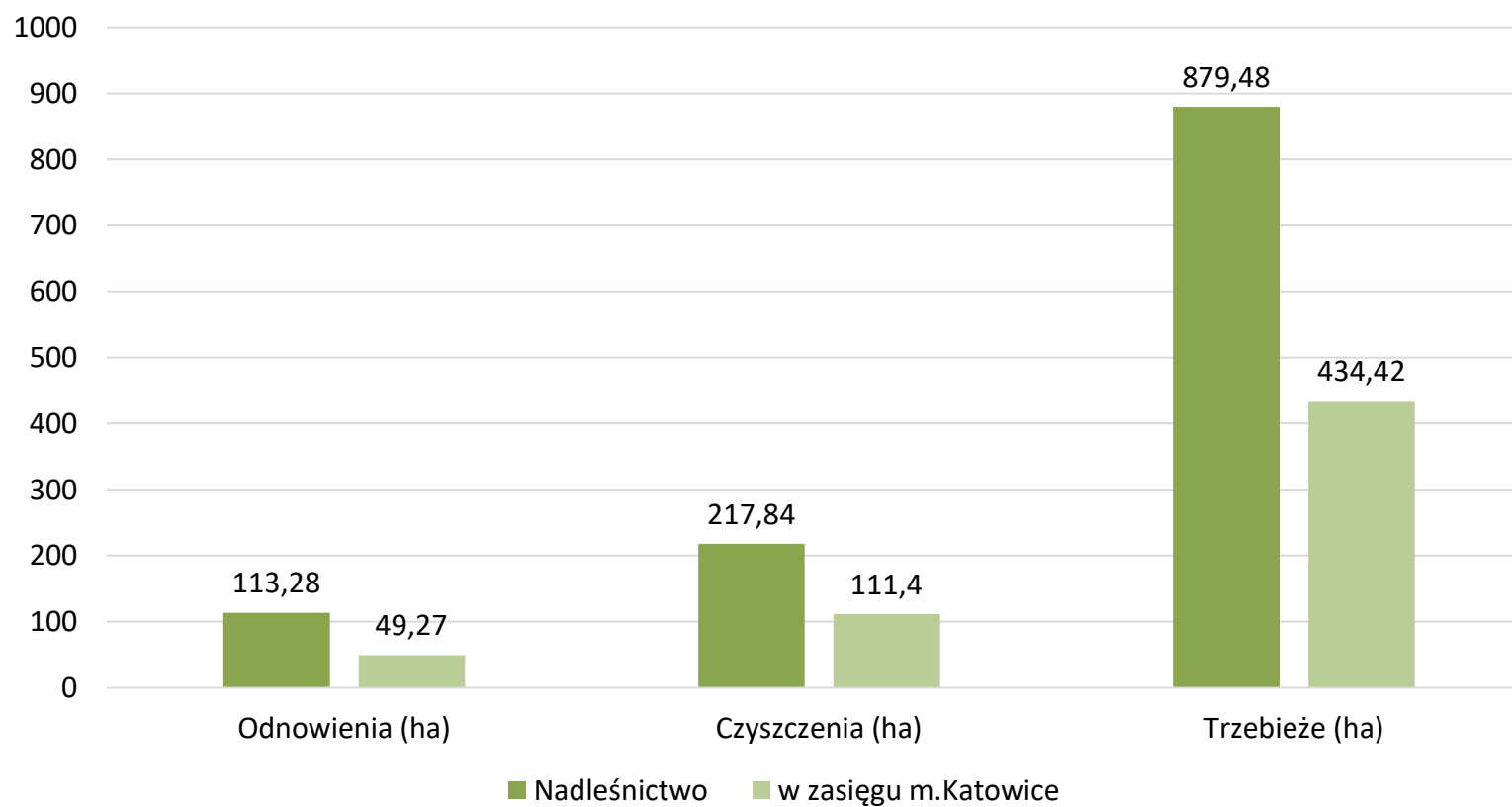
Nabywcy drewna

Nadleśnictwo Katowice realizując plan sprzedaży drewna w 2024r. zawarło umowy ze 120 kontrahentami zajmującymi się m.in. produkcją płyt drewnopochodnych, palet, konstrukcji budowlanych, domów drewnianych, przemysłu meblarskiego oraz celulozowego. Zdecydowana większość firm kupujących drewno w Nadleśnictwie Katowice, to przedsiębiorstwa lokalne, których funkcjonowanie jest niezwykle istotne z punktu widzenia utrzymania miejsc pracy w dobie zachodzących przemian gospodarczych. Drewno jako surowiec ekologiczny i odnawialny, którego właściwości pozwalają na wykorzystanie praktycznie w każdej dziedzinie gospodarki powinno stanowić jej podstawę. W 2024r. klientami nadleśnictwa byli m.in.: „Silva” Sp.z o.o., PPUH „KOCOŃ” SP J. Kocoń K. Kocoń J., „MAWIT” S.C. Joanna Dyjas, Bartłomiej Dyjas, PPHU „Maxpal” Sp. J., „Zodrew” Nogala Sp. J., „DREWTRAK” S.C. A. Myszor, M.Palka. Ponadto w ramach sprzedaży detalicznej **2017** konsumentów zakupiło drewno na własne potrzeby.

Hodowla lasu

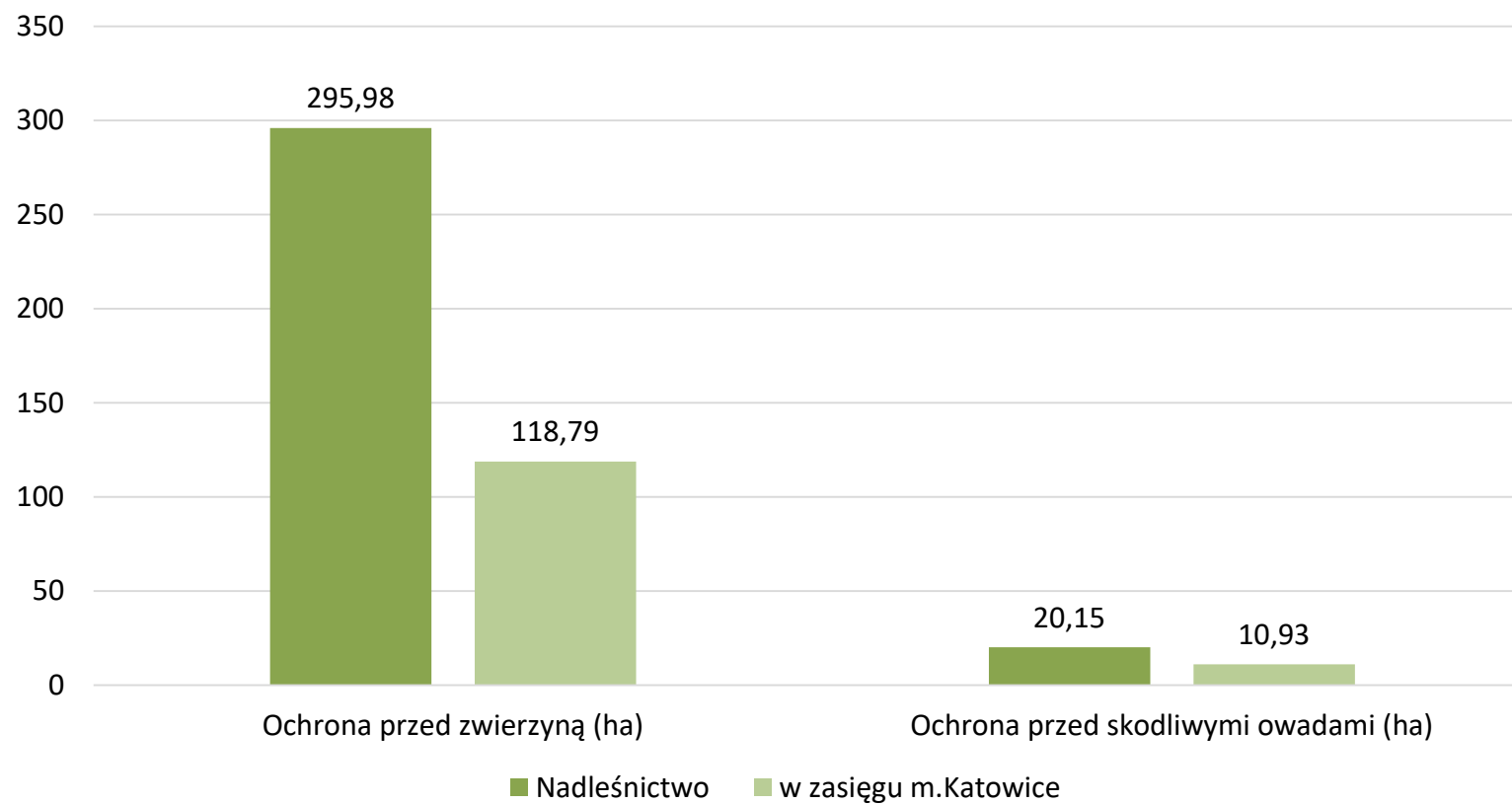
Realizacja wybranych zadań z hodowli lasu

Ochrona lasu

Realizacja wybranych zadań z ochrony lasu

Ochrona przyrody

- Nadleśnictwo Katowice realizuje zadania ochrony przyrody na podstawie Programu Ochrony Przyrody POP dla Nadleśnictwa Katowice na okres od 1.01.2020 r. do 31.12.2029 r. w zakresie:
- kształtowania stosunków wodnych, popierania i ochrony przed zanikaniem śródleśnych oczek wodnych, bagienek, torfowisk
- kształtowania stref ekotonowych wzdłuż użytków rolnych, wód, dróg publicznych
- ochrony różnorodności poprzez stwarzanie warunków rozwoju dla wszystkich warstw ekosystemu leśnego
- wykorzystanie zmienności w ramach mikrosiedlisk
- pozostawiania biogrup, kęp ekologicznych w ramach realizacji użytkowania rębego do naturalnego rozpadu
- szeroko prowadzonej edukacji ekologicznej dzieci, młodzieży i dorosłych
- przywracanie do środowiska zwierząt pensjonariuszy Leśnego Pogotowia
- merytoryczną współpracę z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska oraz pozarządowymi organizacjami ekologicznymi w tym realizację decyzji w zakresie zadań ochronnych na terenie rezerwatów Las Murckowski i Ochojec.

Działania na rzecz społeczności lokalnych

Działania na rzecz społeczności lokalnych

Współpraca z instytucjami, organizacjami społecznymi, jednostkami oświatowymi,

- **Przedszkola i szkoły** – rajdy przedszkolaków, LSE – konkursy, tworzenie ścieżek dydaktycznych, wycieczki;
- **Uczelnie wyższe** – praktyki, staże, akcje ekologiczne, Ścieżka Drzew Polskich, prace badawcze, biegi;
- **Instytucje kultury** – domy kultury, stowarzyszenia - EDD, konferencje;
- **Straż Pożarna** – wspólne ćwiczenia – Katowice, Mysłowice, Mikołów, Zabrze, Tychy;
- **Policja** – współpraca z jednostkami;
- **Straże Miejskie** – zachowanie porządku w gminach;
- **Katowice** – Leśny Piknik Rodzinny Ekoodpowiedzialnie (WKS), akcje ekologiczne miodobrania, ścieżki rowerowe (ZZM i MZUiM), rady jednostek pomocniczych;
- **Mysłowice** -Bezpieczne Wakacje, Słupna;
- **Ruda Śląska** – ścieżki rowerowe;
- **Chorzów** Park Śląski, ZOO, akcje przy szybie Prezydent.

W 2024r. w ramach prowadzonej edukacji leśnej uczestniczyło około 20 tys. osób

Finanse

- przychody nadleśnictwa 11,3 mln zł ze sprzedaży drewna oraz 1,5 mln zł z dzierżaw
- koszty nadleśnictwa 24,8 mln zł/ koszty gospodarki leśnej 14,2 mln zł
- wykorzystanie środków funduszu leśnego 12 mln zł
- **Wartość podatków lokalnych – podatku leśnego za 2024r. wyniosła ogółem 838 083 zł, w tym na rzecz Urzędu Miasta w Katowicach 396 557 zł**
- **Obowiązkowa wpłata do budżetu Państwa z tytułu sprzedaży drewna to 230 000 zł**

Zagrożenia

1. Stan sanitarny lasu.

- W 2024r. na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Katowice w ramach cięć sanitarnych pozyskano 2271,76 m³ w tym w zasięgu administracyjnym miasta Katowice 540,56 m³. Główną przyczyną zamierania drzew są wahania poziomu wód gruntowych spowodowane wydobywaniem węgla kamiennego oraz zmianami klimatu.

2. Pożary.

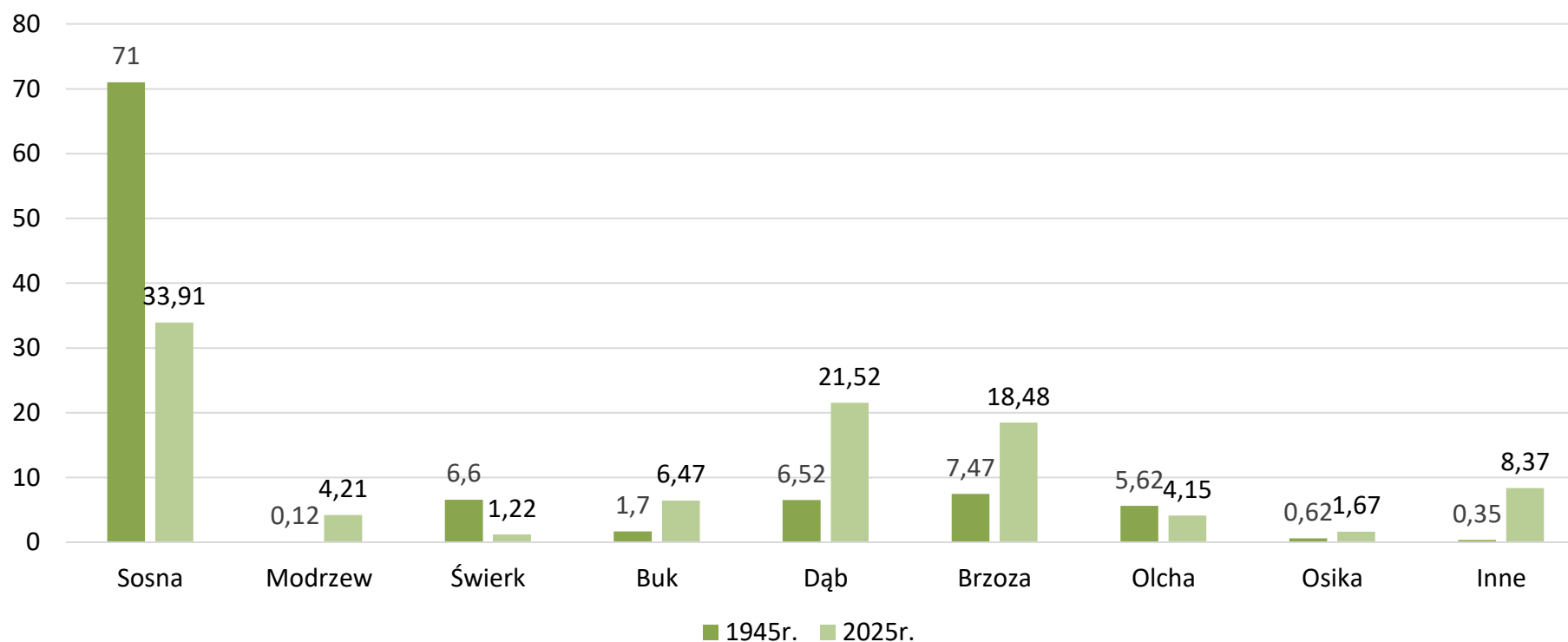
- W 2024r. na terenie Nadleśnictwa Katowice było 11 pożarów w tym w zasięgu miasta Katowice 7.

3. Szkody górnicze.

- Osiadanie terenu - 5051,17 ha w tym na terenie miasta Katowice 2125,31 ha;
- Zawodnienie – 214,09 ha w tym na terenie miasta Katowice 48,39 ha.

Przeciwdziałanie zagrożeniom

Przebudowa drzewostanów, zmiana struktury gatunkowej
w latach 1945 – 2025 (%)

Część III

**Co będzie się działo w nadleśnictwie?
plany 2025**

Pozyskanie drewna

- Użytkowanie rębne nadleśnictwo / w zasięgu miasta Katowice (m3) – 23192 / 11495;
- Użytkowanie przedrębne nadleśnictwo / w zasięgu miasta Katowice (m3) – 23393 / 13266;
- Użytki przygodne nadleśnictwo / w zasięgu miasta Katowice (m3) – 2425 / 1289.

Drewno opałowe

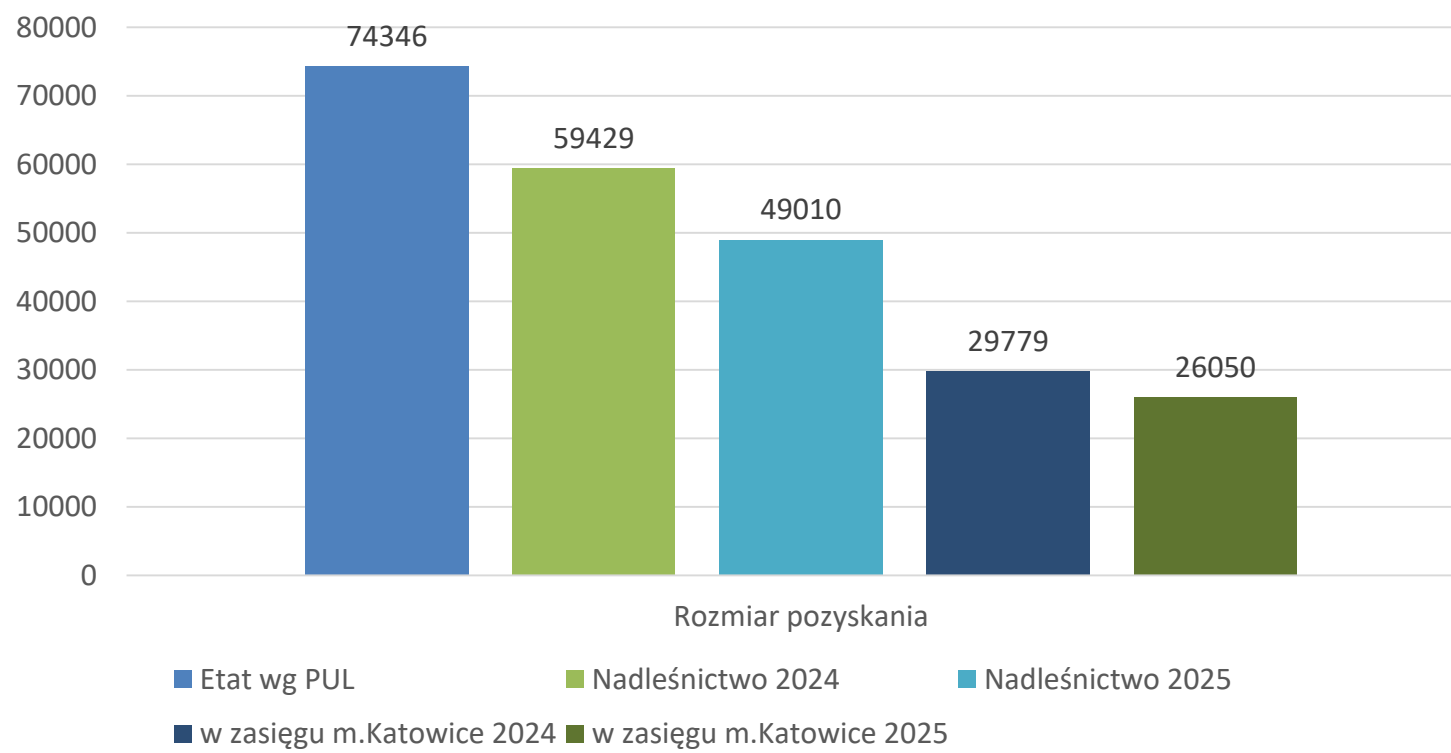
S4 (wałki opałowe) – 8804 m3, ceny
90 – 160 zł;

**M2 (gałęziówka) – 1937 m3, cena
55 – 65 zł.**

Pozyskanie drewna

Rozmiar pozyskania drewna (m³) w latach 2024 oraz 2025
w relacji do etatu wg PUL

Inne zadania gospodarcze

- W 2025r. na terenie Nadleśnictwa Katowice zaplanowano do wykonania 106,57 ha odnowień, 292 ha czyszczeń oraz 919,93 ha zabiegów pielęgnacyjnych w drzewostanach – trzebieży. W zasięgu administracyjnym miasta Katowice zaplanowano kolejno: 40,60 ha odnowień, 146,69 ha czyszczeń, 519,34 ha trzebieży.
- Ochronę upraw przed zwierzyną zaplanowano na powierzchni 330,24 ha, w 2025r. nie przewiduje się konieczności chemicznego zwalczania szkodliwych owadów.

Inwestycje

- W bieżącym roku Nadleśnictwo Katowice planuje naprawę nawierzchni dróg leśnych na odcinku około **7000 m**, przywracając ich funkcjonalność w zakresie ochrony przeciwpożarowej wraz z dostosowaniem do potrzeb uprawiania turystyki pieszej i rowerowej. Drogi te na poszczególnych odcinkach stanowią dojazdy pożarowe, szlaki piesze oraz rowerowe. Szacowany koszt naprawy dróg to około **1 200 000 zł**. W ramach udostępnienia lasu, poprawy możliwości wypoczynku na terenach leśnych zostaną ustawione kolejne ławo-stoły służące lokalnej społeczności;
- Kolejną inwestycją jest wymiana kabiny dostrzegalni przeciwpożarowej znajdującej się na terenie Leśnictwa Murcki, Wzgórze Wandy. Realizacja tej inwestycji pozwoli na poprawę bezpieczeństwa oraz warunków pracy obserwatorów zatrudnionych w okresie zagrożenia pożarowego. Koszt inwestycji to około **170 000 zł**.

Kontakt

- Adres - Nadleśnictwo Katowice, 40-754 Katowice, ul. Kijowska 37 B
- katowice@katowice.lasy.gov.pl
- media społecznościowe – <https://www.facebook.com/NadlesnictwoKatowiceLasyPanstwowe>
- Konsultant do spraw społecznych - Dr Czesław Greń, Czeslaw.Gren@katowice.lasy.gov.pl